

Arvokas Oivallus

Käteviä käytäntöjä päivähoidon arjesta

Kontiolahti
Joensuu

Painopaikka
Kontiolahden kunnan monistamo
2009

ESIPUHE

Vahva - Varhaiskasvatuksen vaihtoehtoja – hanke on Kontiolahden kunnan ja Joensuun kaupungin yhteinen kehittämishanke. Tavoitteena on päivähoidon toimintakäytäntöjen yhtenäistäminen ja kuntien yhteistyön lisääminen päivähoitopalvelujen järjestämisessä.

Hyvien käytäntöjen näkyväksi tekeminen ja levittäminen ovat keskeisiä Vahvan tavoitteita. Mutta mikä on *”hyvä, tai peräti paras käytäntö?”* Hyvät käytännöt – prosessin aikana keskustelut ja kokemukset osoittivat, että Hyvät käytänteet ovat hyvin konkreettisia, korostavat päivähoidon monimuotoista toimintaa ja ne *”kehkeytyvät”* työn mukana sekä luontevan vuorovaikutuksen myötä.

Päivähoidon monimuotoisuus näkyy myös tässä Arvokas Oivallus – julkaisussa; tuotoksissa ja niiden kirjaamisessa. Luovien ja idearikkaiden varhaiskasvatuksen ammattilaisten ääni tulee näkyviin! Tämä julkaisu on hieno yhteistyön tulos!

Lämpimät kiitokset kaikille osallistumisesta ja julkaisun mahdollistumisesta!

Flora Edwardsin sanojen myötä toivon, että hyödynnätte Arvokasta Oivallusta ja saatte vinkkejä sovellettavaksi ja ideoita toimintaan ja toimintatapoihin.

” Kun autamme toisia, autamme myös itseämme,
sillä mitä tahansa hyvää annammekin, se kiertää
täyden ympyrän ja palaa takaisin meille.”

Tuija Leskinen

Sisällysluettelo

PÄIVÄKODIT

Aallontien päiväkot henkilöstön joustavuus, tiedottaminen	1
Gävlenlinnan päiväkot raivauskello, pyykkipojat asusteille, lippu mäellä, oma kirjasto, aikataulut	2
Hammaslahden päiväkot päivärytmi	6
Hammaslahden päiväkot / Viikarit / integroitu pienryhmä yksikköjen sijainti, pcs-kuvat, ruokailu, lepo, yhteistyö, hygienia, säännöt, palkitseminen, Kisu Pikkukuu	7
Heinävaaran päiväkot yhteistyö koulun kanssa, tapahtumat, liikunta	13
Heramon päiväkot hoitoaikalista, nimetyt pyykkipojat ja henkarit vaatteille, pyykkipojat postille ja piirustuksille, kuukausisuunnitelma, nimipilvet paikallaolijoista, oppiminen, taidetorstai, varahoitolapsikansio, osastovihkot, varahoitolaisten nimilaput ja –petivaatepussit, esiliinat kuravaatteiden pesuun, suunnitteluvihkot	14
Kanervalan päiväkot lepo, palaverit, pukeutuminen, henkilöstön vaihtopäivät, työnteon joustavuus, virkistäytyminen, pihamestari	19
Kulhon päiväkot ruokailu, lepo, juhlat	22
Lehmon päiväkot turvallisuus, kasvatuskumppanuus, petivaatteet, hygienia, vesipullot, perehdytysvihkot, kasvatusasiainpalaverit	24
Mehtimäen päiväkot yhteiset pelisäännöt, tiedottaminen, palaverit, henkilöstön joustavuus, yhteistyö, kierrätysretki	25
Metsätähden päiväkot käsipyyhepaperiteline	28
Mäntytien päiväkot pienryhmätoiminta, pcs-kuvat, palautekysely, leporauha, lasten kirjaaminen, porrastettu lounas, työvuorot, ilmaiset bussit, huomioliivit, kasvatuskumppanuus, palaverit, yhteistyö, havaintovihko	29
Niittylahden päiväkot silityspäivä, kabinettiruokailu, isovanhempien päivä, toimintaryhmät, yhteistoimintaviikot, toimintahetki ennen ruokailua	42
Onttolan päiväkot lepo, nimi- ja tiedotusvihko, ruokailu	48
Paiholan päiväkot tarinatuokio, pienryhmän lepo	50

Penttilän päiväkot	52
avoimet ovet eri tiloihin, isovanhempien päivä, vapaaehtoismummo	
Punahilkan päiväkot	55
työvuorot, päivän leikittäjä, satuhahmon vierailu, oma kori, aamuraportti, ergonomia, hygienia, juhlat, pyykkipojat asusteille	
Punahilkan päiväkot / Metsätähti / tuettu ryhmä	59
aamupiiri, kuvilla oppiminen	
Päivänpaisteen päiväkot	65
rukkastelineet, ruokailu, nimikoitu henkari, työvuorot, aamukokoontuminen, henkilöstön joustavuus, tapahtumat	
Reijolan päiväkot	66
symbolointi, ulkoiluliivit, juh latoimikunta, tunnetilan tunnistaminen, lapsilista, salonkiruokailu, purukumi tai xylitol-pastilli, raivauskello, lelukierto, tavaroiden löytäminen, tiedottaminen, palaverit, vetovastuu- vuorot, perehdyttäminen, työvuorot, yhteistuokio, henkilöstön ”vaihtikset”, vastuualueet, kuukausisuunnitelma, tiimikalenterit, ulkoilu, viikon lapsi, isovanhempien päivä, oman lelun päivä, avoimet ovet naapuriryhmään	
Reijolan päiväkot / Vipeltäjät / integroitu pienryhmä	72
työtehtävät, päivän henkilöstövaihdokset, kuvien käyttö, ruokailun rauhoitus, palkitseminen, kouluunsiirtopalaverit, palaverit	
Siilin päiväkot	75
yhteinen aamu, ruokailu, työvuorot, aikataulut, leikkikortit, nimilista, pyykkipojat asusteille, mielipidelista	
Soutajanpuiston päiväkot	77
kuvien käyttö, pyykkipojat asusteille, työvuorot, juhlat, huippu vasu, ulkoilu	
Tarpojan päiväkot	78
yhteistuokiot, lukukauden suunnittelutilaisuus, ruokailu, pyykkipojat asusteille, siisteys, kierrätys, lasten tekemät merkit	
Touhutuvan päiväkot	79
saapumisvihko, ruokailu, kasvatuskeskustelut, huomioliivit, pcs-kuvat, oman lelun päivä, erityislasten oma hoitaja, palaverit, tiedottaminen	
Utran päiväkot	80
lomakiertolistat, ilmoitustaulu, hygienia, lepo	
Utran päiväkot / Miilu	84
hiljaiset puuhet, omatoimisuus, silittäjät, nimilista, portfolio	
Äkkiväärän päiväkot / Kuhilaskujan sisarusryhmä	86
unikaverit, lelopäivä joka päivä, repun pakkaus, ruokailu, ulkoilu	
RYHMÄPERHEPÄIVÄKODIT	
Ryhmäperhepäiväkot Keltavuokot	87
aikataulut, ruokailu, ulkoilu, kotiinlähtö, työvuorot	
Ryhmäperhepäiväkot Mörrimöykky	89
ruokailu, lepo, tiedottaminen, saapuminen ja lähtö, palkitseminen	

Ryhmäperhepäiväkoti Onnenpesä ulkoilu, ruokailu	91
Ryhmäperhepäiväkoti Palleroiset pukeutuminen	92
Ryhmäperhepäiväkoti Pikkutassu kuvien käyttö, siirtymätilanteet	93
Ryhmäperhepäiväkoti Sinivuokko turvaliivit, lepo	94
Ryhmäperhepäiväkoti Ukkola ruokailu	95
Ryhmäperhepäiväkoti Ulpukka hygieniä	96

PERHEPÄIVÄHOITO

Eno perhepäivähoito pukeutuminen, oppiminen, lelopäivä, unilelut, ruokailu, hygienia, hoitokansio, palkitseminen	97
Heinävaara perhepäivähoito pukeutuminen, fairya keinujen kitinään, huomioliivit, hyvä kaveri -taulu	99
Kontiolahti perhepäivähoito ruokailu, lelut, ulkoilu, askartelu, hygienia, lepo, palkitseminen, lähtö	101

ERITYISPÄIVÄHOITO

Aallontien, Reijolan integroidut ryhmät, Metsätähden tuettu ryhmä työnjako, henkilöstön sitoutuminen, lapsi yksilönä, erityisvälineet, tilannetaju, kuvien käyttö, yhteistyö	103
Erityispäivähoito / Joensuu hakulomake avustajan tarpeesta, kartoituslomake, erityislastentarhan- opettajan toiminnan tueksi –lomake, lapsen toiminnan seuranta – havaintoja ja huomioita –lomake, yhteisesti mietittäväksi päivähoitopäivään, integroidun ryhmän / tuetun ryhmän jatkavat ja uudet hakijat –lomake, dokumentointipohja tilanteen täsmentämiseksi ennen yhteydenottoa erityistyöntekijään	105

LIITTEET	110
-----------------	------------

KÄYTÄNNÖT AIHEPIIRIN MUKAAN

	Aihepiiri	Sivunumero
TYÖYHTEISÖ	Työnjärjestäminen	1,14,18,20,24,29,36,41,55,57,65,68,69, 72,75,77,78,79,80,87,90,103
	Joustavuus	20,25,41,74
	Työtyytyväisyys	1, 21,25,65,76
	Sisäinen viestintä	15,17,19,35,34,41,48,58,66,68,69,74, 76,79,82,85
PÄIVÄHOITOPAIKKA	Turvallisuus	24,38,94,99
	Siisteys	4,17,67,78,86
	Hygienia	10,28,58,82,86,96,98,102
	Vaatehuolto	2,6,15,17,56,65,76,77,78,84
LAPSET	Säännöt	59,67,89,99
	Oppiminen	8,16,30,41,59,66,67,72,77,78,84,93,97
	Palkitseminen	11,73,89,97,98,102,103
	”Lempparit”	12,56,70
TOIMINTA	Ruokailu	4,6,7,22,35,43,49,65,67,73,75,76,78,79, 86,87,89,91,95,98,101
	Ulkoilu	1,2, 3,19,21,24,66,70,75,77,87, 91,92,97,99,101
	Lepo	6,10,19,22,24,33,42,48,50,78,83,85,86,87, 89,94,98,102
	Toiminnat	6,41,45,47,50,52,69,71,75,84,86,93, 96,101,103
	Tapahtumat	13,16,22,37,43,46,53,66,70,77
KOTI	Yhteistyö	1,10,13,16,24,26,31,39,41,53,66,74,79, 85,96,104
	Tiedottaminen	1,15,25,26,27,67,79,82,89,98